

En zij zullen moeten aantonen, dat het Kapitaal niet meer grotendeels Nationaal, maar Internationaal is.

Als zij dit niet kunnen aantonen, dan is het ook zeker, dat de Ontwapening, de Vrede nog onmogelijk is.

Zij kunnen dit niet. Nergens is hun dit ook maar eenigszins gelukt.

Deze weerlegging is eigenlijk afdoende. Hiermede is voldoende gezegd. Want de tegenstrijdige Kapitaalsbelangen van Naties voeren tot Oorlog. Maar omdat dit boekje niet alleen dienen moet voor het duidelijk aantonen, aan de arbeiders, der groote lijnen der ontwikkeling van het Imperialisme en den strijd van het proletariaat, maar ook voor den kleinen oorlog, het debat enz. der arbeiders, strijdende onderling en tegen de bourgeoisie, laten wij hier nog eenige kleinere argumenten tegen de Vredesbeweging en de Ontwapening volgen.

Zij die den Vrede, de Ontwapening of Beperking der Wapening willen en propageeren, moeten aantonen, dat zij mogelijk is ook hierin:

Zij moeten, niet met holle frasen, met hoop of verwachting, of vage vergelijking met de Trusts, maar precies, met voorbeelden en feiten, aantonen, welk Middel tot ontwikkeling zij hebben, onder het Kapitalisme, ander dan Strijd, en welk Principe, ander dan de Macht. Zij moeten aantonen, hoe in de duizendvoudige verscheidenheid der volken, die alle in andere verhoudingen zijn, alle van verschillende krachten, alle begerend naar macht, waarvan de belangen duizendvoudig op elkander botsen, die niet in evenwicht zijn in zichzelf, noch met elkander, hoe daar het evenwicht te brengen zonder strijd.

Zij moeten aantonen, precies, met de voorbeelden, met enkel voorbeelden uit de practijk der politiek en economie, hoe zij zich die regeling denken, hoe de verdeling. Welk stuk zal Engeland, welk Duitschland krijgen, welk Rusland, welk Amerika, welk Frankrijk, welk Japan? Tot exploitatie, tot uitbuiting, tot macht of invloed. Volgens welk principe zal verdeeld worden en ontnomen? Wie zal de Verdeeler, de Scheidsrechter zijn?

Hoe zal het vertrouwen tusschen die Machten, en al de andere, komen, zoodat zij zich niet sterker wapenen?

Dit kunnen zij niet. Zoodra gespecificeerd moet worden, falen zij. Nog nooit is een weg aangegeven geworden tot Ont-

wapening, Ontwikkeling zonder strijd, Verdeeling naar ieders zin, Harmonie en Evenwicht.

Er was tot nu toe geen beginsel, volgens welk de verdeling van de Aarde, de Ontwikkeling van het Kapitalisme nu, onder het Kapitalisme zooals het nu is, mogelijk was, dan de Macht.

Er was onder het Kapitalisme, zooals het nu is, tot nu toe geen ander middel tot Expansie, Uitbreiding over de aarde, Internationalisatie, dan het Geweld.

Men zegt: het Recht. Maar waarom heeft Duitschland meer recht op Mesopotamië dan Engeland? Waarom heeft een van beiden het? Recht is Macht. Het geweld, de macht beslist. — De voorstanders van beperking der wapening moeten aantonen, welk ander recht.

Men zegt: Men moet China enz. in sfeeren van invloed verdeelen: Frankrijk, Rusland, Duitschland, Engeland etc. elk een stuk. Maar behalve dat die verdeling slechts door strijd tot stand komt, slechts de Macht ook hier beslist, zullen daardoor de wrijvingsvlakken tusschen die Mogendheden slechts te grooter worden, de sfeeren van invloed zullen zich niet gelijkelijk ontwikkelen, en deze zelve zullen tot oorzaak en terrein en voorwerp van nieuwe oorlogen worden.

Men zegt: de Vrije Handel. Maar hoe ontstaat de Handel in de primitieve landen, in Centraal Afrika? Door Geweld, door Moord en Oorlog. Alleen door Moord dwingt men de zwakke bevolking tot levering van rubber en dergelijke. Wie zal dien moord plegen, die wapens dragen? Duitschland of Engeland? Het geweld alleen kan beslissen.

Maar de handel is niet meer het voornaamste doel! Het voornaamste doel is Kapitaal-Export, om nieuw kapitaal te maken. Het is de aanleg van spoorwegen, havens, fabrieken. En hoe brengt men die, hoe brengt met kapitaal in China, Perzië, Marokko, Tripolis, Centraal Azië, Mongolië, Korea? Hoe zorgt men voor de voorwaarden der kapitalistische productie, de heerschappij van het Kapitaal, de proletariseering der inboorlingen? Met geweld. Met onteigening. De Chineezzen, Perzen, Marokkanen etc. willen evenwel niet onteigend, geen proletariërs worden. Men onteigent hen toch, men slaat hun onwil met geweld neer. En wie moet dat doen, wie zal daar de Onteigenaar zijn? Het geweld beslist, de Oorlog. — De bourgeois en socialistten, die voor den vrede zijn, moeten

aantoonen, hoe de handel en export van kapitaal zullen plaats hebben zonder geweld.

Men zegt: Het verkeer. Het verkeer is de band der volken, en dit is toch internationaal. De spoorwegen en stoomvaartlijnen verbinden alle naties. — Maar de spoorwegen en stoomvaartlijnen zijn voor het overgrootste deel in handen van Nationale Kapitalen en zij zijn elkanders concurrenten, d.i. vijanden. Maar bovendien: Het Groot-Kapitaal zoekt en wil de bronnen zelve der meerwaarde, de oorspronkelijke, d.w.z. de grondstoffen, en de loonarbeiders en de productie van waren. Daarom gaat de oorlog. — Het verkeer is slechts een secundaire bron. En de Groot-Kapitalisten weten dat zij het verkeer wel zullen veroveren, als zij den bodem, de grondstoffen en de inboorlingen als arbeiders hebben.

Maar is de vraag naar Eenheid niet belachelijk, als de belangen en de verschillen in kracht nog zoo groot zijn?

Als Engeland denkt, dat het alles kan krijgen, waarvoor zou het zich verbinden met Duitschland? Als Engeland wint, waarom zou het met Duitschland deelen? Als Duitschland wint, waarom zou het niet blijven vertrouwen om met den oorlog meer te krijgen? Als Rusland en de Vereenigde Staten de haast oneindige bronnen voelen, die zij in zich hebben, en die zij nog moeten ontwikkelen, waarom zouden zij zich vóór den tijd met anderen verbinden, en hun buit, die veel grooter kan worden, kleiner maken?

Zoolang Duitschland denkt dat zijn militarisme alles verpletteren kan, waarom zou het zijn macht met de andere grootste staten deelen?

Zoolang er zulke reuzenstukken als China, Voor-Azië, Nederlandsch-Indië, deelen van Midden-Azië en Afrika te verdeelen zijn, zoolang er nog zulke zwakken te verpletteren, te overheerschen zijn, zal men op eigen kracht vertrouwen, en den oorlog en het eigen imperium maken tot cultuurideaal.

Men zegt: men moet Statenbonden vormen. Een Statenbond van Europa. Maar de belangen van Duitschland, Rusland en Engeland verzetten zich daartegen. Men zal misschien Statenbonden vormen, van Duitschland met Midden-Europa, Duitschland met Rusland, (dit dreigt zeer zeker in de toekomst, en misschien terstond na dezen oorlog), Duitschland met Frankrijk, Duitschland met Engeland, maar het zal zijn om des te sterker Oorlog te kunnen voeren en de zwakkeren des te sterker uit te buiten.

Men zegt: de Kosten zijn te groot, aan geld en aan levens. 1) Wij wezen er reeds op, dat de milliarden, uitgegeven voor Imperialisme en Oorlog, om Mesopotamië, Congo, China, Nederlandsch-Indië meester te worden, vergoed worden door milliarden rente. Men zal jaren moeten wachten, het proletariaat ontzaglijk laten lijden, maar dan komt de rente, honderdvoudig.

En nieuwe oorlogen, nieuwe bewapening, kan, daar de productiekraft inmiddels stijgt, weér hooger belooning brengen. Men zal de dooden vergeten, al de ellende en alle kosten, en met alle kracht het nieuwe, frissche, bloeiende doel najagen, met alle middelen.

Hoe weinig kennen zij toch de psyche, de ziel van het Kapitalisme, die meenen, dat het die, nu, veranderen kan, nu het Imperialisme pas begint.

Wij wezen er reeds op, dat de Algemeene Geestesrichting van het Kapitalisme geen enkele kosten, geen enkel middel schuwt, niet schuwen kan, om de Uitbuiting van het Kapitalisme over de Aarde te bereiken!

Het wezen van het Kapitalisme is meerwaarde-schepping, in aldoor grooter mate. Meerwaarde, die, aldoor sneller, nieuwe grooter meerwaarde maakt. Dus: uitbreiding, expansie. Dat is het wezen onzer Maatschappij. Aan die tendenz moet alles gehoorzamen, wat Kapitalistisch is.

Het kapitaal bestaat alleen door privaatbezit der productiemiddelen. Dat brengt, omdat slechts enkelen ze bezitten, noodzakelijk strijd. Strijd tusschen de enkelen en de Verbonden, die zij maken, de Naties. — Wie aan het wezen van het Kapitaal gehoorzaamt, moet dus ook aan dit middel gehoorzamen, het gebruiken.

Het is zeker waar, dat groote kringen en rijen der bourgeoisie, na dezen vreeslijken oorlog, een afschuw zullen hebben van het Imperialisme, en in ernst zullen hopen op en trachten naar vrede.

Maar de vraag is: zullen zij hem kunnen maken? De vraag is niet wat zij voelen, maar wat zij kunnen doen.

1) Sommigen zullen ook zeggen, dat de Oorlog onmogelijk is geworden door de ontzaglijke legers en de geweldige bewapening zelf. Dat men elkaar niet meer overwinnen kan, dat er geen uitslag meer komt. Maar de Techniek en de Wetenschap zullen nieuwe wapens, nieuwe strategie vinden. Daar de uitbreiding van het Kapitaal ze eischt.

De leiding der economie en der politiek van het kapitaal hebben de groote Magnaten der Bank en der Industrie. Zij vreezen den oorlog niet, maar gebruiken hem voor hun doel: de uitbuiting der wereld, het maken der aardbewoners tot proletariërs. De oorlog brengt hun op den duur die uitbuiting, hij is hun beste, hun sterkste middel, en faalt ten slotte nooit. Hij brengt hun de Aarde en de Arbeiders onder hun macht.

En dáárom, omdat zij de macht zijn, die slaagt in het doel van het kapitalisme, omdat zij de macht zijn, die het kapitaal waarlijk vruchtdragend maakt, voor goed, algemeen, overal, — omdat zij de dragers en de uitvoerders zijn van zijn expansiekracht, — daarom kunnen alle andere kapitalisten en klassen die van dit Wezen van het kapitaal, de meerwaarde, leven, — niet anders doen dan hen volgen en gehoorzamen.

Deze onzichtbare, aan de Massa der menschen onbekende Machten, de Magnaten der Hooge Bank, der Syndicaten der Industrie, regeeren de wereld niet eens zóó zeer door hun politieke en economische macht. Zij regeeren de Wereld veeleer, doordat zij volkomen, geheel en al, het Wezen van het kapitaal vertegenwoordigen.

In hun reusachtige kapitaalmassa's, geconcentreerd en georganiseerd, ligt de expansiekracht van het kapitaal opgesloten. Zij zelve gehoorzamen aan de uitzettingskracht, zij zelve gehoorzamen aan het Wezen van hun Kapitaal.

En hun gehoorzamen weder alle menschen, die van de Meerwaarde leven.

Wel kunnen de kleine kapitalisten en de middenstand voelen, dat zij tegen hun wil het Groot-Kapitaal gehoorzamen, maar dit veranderen kunnen zij niet.

Alleen het Proletariaat, dat een ander doel heeft, niet de uitbuiting, maar het Socialisme, kan zich tegen het Imperialisme verzetten.

Reeds ziet men klaar en helder, hoe het na den oorlog zal gaan:

In een ontzaglijke wapening zullen alle Naties zich hullen. De gansche aarde zal star zijn van van wapenen. Een ontzaglijke huichelarij van vrede zal die wapening vergezellen. De voorstellen tot Bewapening, grooter dan ooit, zullen de Parlementen van alle Volken bereiken. En

alle leden der burgerlijke partijen, vredesvrienden of niet, zullen toestemmen in de wapening.

En als de oorlog dan weer nadert, staan de legers oneindig grooter en machtiger dan nu tegenover elkaar, en de nog bloediger strijd om de beheersching der Aarde begint opnieuw.

Het kan niet anders. Deze oorlog bewijst weder, hoe alle individuen, der kapitalistische klassen, en die hun gehoorzamen, — door het instinct van zelfbehoud gedreven en door de sociale instincten die het behoud der Maatschappij willen, waarin men leeft, met welke men één is, — geen enkele kosten, noch van bezit, noch van bloed, vreezen om het Kapitalisme, het eenige waardoor zij bestaan, uit te breiden door strijd.

Zelfs al zouden de Kapitalisten ontwapening, vrede, beperking der wapening willen, zij zouden niet kunnen.

Het Kapitalisme heeft zijn eigen wetten door zijn Wezen. En de hoofdwetten zijn: Uitbreiding en Strijd.

Nogmaals: De Bourgeois, de Reformisten en de Radicale Socialisten moeten aantoonen: of dat het Kapitaal grootendeels Internationaal, niet meer Nationaal is, of dat de belangen der Naties overeenstemmend zijn.

En zij moeten ook aantoonen, dat nu, in deze verhoudingen, die er nu nog zijn tusschen Individuen en Naties, de Wil van de Kapitalisten, de leden der Kapitalistische Maatschappij, vrij is, om op andere wijze dan het Kapitalisme nu nog voorschrijft, het Kapitalisme te ontwikkelen.

Zij moeten aantoonen, dat niet het Kapitalisme de Kapitalisten, maar omgekeerd de Kapitalisten het Kapitalisme beheerschen.

Maar dit alles kunnen zij niet.

Maar dit is ook niet hun doel.

Hun doel is: afhouden van het Proletariaat van den strijd.

De Reformisten en de Radicelen zijn, terwijl de Wereld-Oorlog nog woedt, bezig, met de Bourgeoisie, een middel te zoeken om het Proletariaat opnieuw, na den oorlog, te ontzenuwen, te ontkrachten en te bedriegen.

De Radicelen, de Reformisten en de Bourgeoisie hebben reeds een middel gevonden om de Arbeiders opnieuw af te brengen van de Revolutie, om hen te doen gelooven in de bourgeoisie en niet in de eigen kracht.

Dat middel is de Ontwapening.

Dat middel is het Statenverbond van Europa.

Dat middel is de Wereldvrede.

Zij allen gaan prediken niet den strijd tegen den oorlog, tegen het Imperialisme, tegen de Bourgeoisie, maar den strijd — met de Bourgeoisie — voor den Vrede.

Het spreekt van zelf, dat de Bourgeoisie zich, evenals vroeger, den schijn zal geven, den vrede, — nu vooral, na dezen vreeselijken oorlog — lief te hebben, den vrede te willen. Terwijl zij zich onderwijl tot het uiterste wapent. Daarmee wil zij het proletariaat doen inslapen.

En terwijl de Bourgeoisie zich dien schijn geeft, en met woorden, meer dan ooit vroeger, den vrede prijst en daarmee praat, zullen de Reformisten de gelegenheid hebben om wederom met die Bourgeoisie te gaan, met haar te konkelen bij verkiezingen, compromissen met haar te sluiten, zetels te veroveren, Macht — voor zich — te krijgen. Dat kunnen zij doen, want de Bourgeoisie wil immers den vrede!

Daarvoor dient de Reformisten de Vrede, de Ontwapening.

En de Radicalen zullen de gelegenheid vinden om, — daar de Bourgeoisie toch zelve belang heeft bij ontwapening en deze wil! — het proletariaat daarmee van revolutionaire actie af te houden. Want zij vreezen die actie.

Daarvoor dient de ontwapening de Radicalen.

Reeds ziet men overal de teekenen daarvan. Reeds maken de Reformisten en Radicalen in alle landen zich daartoe gereed. 1)

Reeds leest men het in de couranten en tijdschriften der Radicalen. Reeds heeft Kautsky de leuze van ontwapening, van ophouden met Imperialisme en met den wedstrijd in bewapening aangeheven. 2)

1) Voor het zelfde doel als de ontwapening, n.l. voor het in slaap brengen van het proletariaat en het samengaan met een deel der bourgeoisie dienen de andere nieuwe eischen der radikalen en reformisten: de internationale arbitrage en de afschaffing der geheime diplomatie.

2) Men leze de volgende plaatsen:

Op pag. 7 van „Die Neue Zeit” (2 October 1914): De sociaaldemokratie zal streven naar den duurzamen vrede „door uit den weg ruimen der verhoudingen die den oorlog veroorzaakten, d. w. z. der Imperialistische verhoudingen en van den wedstrijd in bewapening.”

Het zal de leuze zijn, waarop allen weer bijeenkomen. Het zal van Kautsky tot den laatsten Reformist de leuze worden voor de toekomst. Het zal ook de leuze worden van weder-aansluiting bij de bourgeoisie.

Allen, die het Proletariaat tegenhielden en bedrogen, allen, die stemden voor den oorlog, allen, die het Socialisme schon- den, zullen zich verzoenen onder die leuze en elkander hun zonden vergeven. Het zal de leuze worden van de Hereenigde Internationale.

En onder die leuze zal de Internationale, zullen alle nationale partijen weder worden ontkracht.

Hier wordt dus duidelijk weer, evenals vóór den oorlog, aan het proletariaat voorgespiegeld, dat de ontwapening, nu, mogelijk, en de sociaaldemokratie om haar te weeg te brengen in staat is. Ja, zij is zelfs in staat de Imperialistische verhoudingen weg te ruimen!

En op pag. 250 van „Die Neue Zeit” (27 November 1915) wordt als het blijvend doel der Internationale, nadat nog eens uitdrukkelijk in het artikel gezegd is, dat de sociaaldemocraten deel moeten nemen aan een oorlog wanneer de inval dreigt, genoemd: „Strijd voor den vrede, klassenstrijd in den vrede.”

Strijd tegen den oorlog der toekomst wordt niet meer genoemd, en evenmin meer gezinspeeld op de revolutie na den oorlog.

Hiermede vergelijk men wat de vroegere Kautsky, de Kautsky van 1908 schreef in „De Weg naar de Macht” over den oorlog, het Imperialisme en de wapening:

„Het met zooveel moeite bereikte politieke evenwicht der staten gaat door onverwachte veranderingen, waarop zij geen invloed hebben, aan het wankelen; problemen, waarvan de vreedzame oplossing onmogelijk scheen, en die men daarom op de lange baan schoof, zooals de verhouding tot de Balkanstaten, staan plotseling op en eischen hun oplossing. Onrust, wantrouwen, onzekerheid overal: de door den wedstrijd in wapening reeds verhoogde nervositeit wordt op de spits gedreven. De wereld oorlog komt nu dreigend nabij.

De ondervinding van het laatste tiental jaren bewijst echter, dat oorlog revolutie beteekent, die groote politieke machtsverschuivingen tengevolge heeft. In het jaar 1891 dacht Engels nog, dat het een groot ongeluk voor ons zou zijn, wanneer er een oorlog kwam, die de revolutie veroorzaakte en ons aan het roer bracht, omdat dit ontijdig zou geschieden. Een tijd lang kon het proletariaat door gebruiken van den gegeven staatkundigen bodem nog met meer zekerheid vooruit komen, dan door de risico van een door oorlog veroorzaakte revolutie.

Sedert dien tijd is de situatie zeer veranderd. Het proletariaat is tegenwoordig zoo veel sterker, dat het een oorlog met meer gerustheid tegemoet kan gaan. . . .”

„In deze algemeene onzekerheid is echter de eerste taak van het proletariaat duidelijk aangegeven. Wij hebben haar reeds genoemd.

En bovendien is de Bourgeoisie, terwijl zij zich tot het uiterst wapent, toch ook voor den Wereldvrede, omdat het Kapitaal dan de zwakke volken in de Koloniën oneindig sterker zou kunnen uitbuiten.

Kon het Kapitaal de koloniën, de sferen van invloed, de Staten als China onder zich verdeelen zonder oorlog, dan had het niets uit te geven voor legers en vloten, maar kon alles aanwenden tot uitbuiting en uitzuiging van die landen. Dan eerst zou het Kapitaal reusachtig groeien.

Het doel, het niet te bereiken doel, der Vredesbeweging is dus, achter haar mooie frasen: de Kneveling van het Proletariaat, de Onderwerping en Uitbuiting der zwakkere volken.

Het kan niet meer vooruit gaan zonder verandering der grondslagen van den staat, waarop het zijn strijd voert. Om met de meest mogelijke energie aan te sturen op de democratie in het rijk, maar ook in enkele staten, voornamelijk in Pruisen en Saksen, is de eerste taak van het proletariaat in Duitschland, zijn eerste internationale taak de strijd tegen wereldpolitiek en militarisme.

Even duidelijk als deze, zijn ook de middelen, waarover wij kunnen beschikken.

Bij de tot nu reeds gebruikte is nog de massa-staking gekomen. . . ."

"Hoe onverzoenlijker, konsekwenter, vaster de sociaaldemokratie blijft, des te eerder zal zij haar tegenstanders overheersen. . . ."

Kautsky heeft, toen het Imperialisme nog ver was, toen het zich nog ver, als schaduw, als schema, vertoonde, het begrepen, gezien, en gezegd hoe men het aanvallen moest. — Toen het evenwel in vleesch en bloed, levend, naderde, is hij, en zijn met hem de Radikalen, op de vlucht gegaan.

Dat het Imperialisme en de Imperialistische Oorlog het Proletariaat der Wereld vereenigt, had hij trouwens niet begrepen.

Kautsky — en hij is hierin zeker de woordvoerder der bijna geheele sociaal-demokratie tot nu toe, — meent dat de belangen der proletariaten der verschillende naties in geval van oorlog verschillend zijn. Hij schrijft op pag. 246 van „Die Neue Zeit” (November 1914): „In het partij trekken volgens nationale gezichtspunten ligt zonder twijfel een groot gevaar voor de Internationale. Wel is het partijtrekken in den oorlog tot afweer van een vijandelijken inval zeer wel vereenigbaar met onze beginselen. De beslissing naar dezen maatstaf staat zeker theoretisch niet zoo hoog als die volgens den maatstaf der belangen van het proletariaat der wereld. Maar ten eerste faalt deze maatstaf in dezen oorlog bijna geheel. . . ."

Hier ziet men het verschil tusschen Kautsky en mij duidelijk. Ik meen, dat het Imperialisme de belangen van het proletariaat der wereld gelijk maakt, en dat deze eerste Imperialistische wereldoorlog dit bewijst.

Voor zoover zij niet huichelarij of zelfbedrog is, is zij dus reactionair.

Terwijl zij den strijd, het eenige middel, nu nog, tot ontwikkeling, wil doen ophouden, is zij reactionair.

Maar zoowel als huichelarij en zelfbedrog, als middel tot grotere kneveling en uitbuiting, is zij de keerzijde van het Imperialisme.

Vredesbeweging en Imperialisme behooren bij elkander. Zij zijn twee zijden van hetzelfde ding.

Evenals de Sociale Wetgeving, de liefde voor de arbeiders de keerzijde is van de steeds heftiger uitbuiting, den steeds intenser arbeid, den felleren klassenstrijd, — zoo is de Vredes-, de Ontwapeningsbeweging de keerzijde van het Imperialisme. — Alleen is zij nog onvruchtbaarder.

Evenals de sociale wetgeving moet dienen tot tempering van den nationalen klassenstrijd, zoo is de vredesbeweging het middel tegen den internationalen.

De Vredesbeweging is wat de Godsdienst is in de Wereld, de Kerk in de Maatschappij, het Hart tegenover het Verstand, de Geest tegenover het Lichaam, het Goede tegenover het Kwade. Zij is, met den Oorlog, het dubbelzinnige, het tweeslachtige van de Maatschappij, die op uitbuiting berust en waarin het Kwade overwint.

De Vredesbeweging is de poging van de Bourgeoisie en allen, die met haar denken, om het Kapitalisme in staat te stellen, ook door het Imperialisme, ook door den oorlog, zich uit te leven tot volkomea macht, tot geheele uitbreiding over de wereld.

Zij is de poging om het Proletariaat af te houden van zijn taak, van zijn poging om, onder het Imperialisme, onder den oorlog, — voordat het Kapitaal zijn taak: uitbreiding over de wereld, geheel vervuld heeft, — het Kapitaal op te heffen en het Socialisme te stichten.

De Vredesbeweging is de poging om door voorspiegeling van de mogelijkheid van den Kapitalistischen Vrede, den Socialistischen onmogelijk te maken.

De Vredesbeweging is de poging van de Bourgeoisie, de Reformisten en de Radikalen, om, nu het Proletariaat staat voor de keuze: Imperialisme of Socialisme, het Proletariaat te dringen naar het eerste.

De Vredesbeweging is de poging van het Imperialisme der Bourgeoisie tegen het Socialisme van het Proletariaat.

Dwaas, dom en blind het Proletariaat, dat nu al zijn tactiek zou inrichten op dezen toekomstdroom, op vrede onder het Kapitalisme. Misleiders zij, die, bourgeois of socialist, bewust of onbewust, het Proletariaat daarmee willen doen inslapen. Het zou weer zichzelf verdoemen tot passiviteit! Het zou weer, evenals nu, verworagd worden door het Imperialisme en den oorlog, vermorzeld door de ontwikkeling. Het zou weer niets dan nederlagen en nadeel lijden.

Het zou opnieuw ondergaan.

Het Proletariaat luistere slechts, niet naar de Theorie alleen, maar naar de Werkelijkheid. Het lette slechts op de leidende kracht, het Groot-Kapitaal. Reeds siddert de grond van nieuwe oorlogen, na dezen. Reeds vallen de nieuwe breuken. Reeds dreunen door den donder der kanonnen nieuwe geschillen.

Wanneer Engeland, Frankrijk en Rusland overwonnen zullen hebben, dan eigenen zij zich Arabië en Mesopotamië, Syrië en Armenië, misschien den Bosporus, toe, en waarschijnlijk de Duitsche koloniën. Dit zal Deutschland nooit blijvend dulden. Het zal zich opnieuw wapenen en nieuwe verbonden zoeken.

Als Deutschland wint, neemt het Fransche en Belgische koloniën en verzekert zich oppermacht in Turkije, Klein-Azië, Mesopotamië en Arabië en daarmee den doorgang te land naar Indië. Dit kan Engeland niet dulden. Het zal zich opnieuw wapenen, zoo ook Frankrijk, zoo ook Rusland.

Wint geen van allen, dan wapenen allen zich des te beter.

Onmiddellijk na dezen oorlog komt een bewapening, zooals nog nimmer, over de wereld.

Het Imperialisme blijft, en de Wapening en de Oorlog blijft.

In den schoot van dezen oorlog, wij zeiden het reeds in den aanvang van dit geschrift, ligt nieuwe Oorlog, nieuw Imperialisme, nieuwe grooter Bewapening.

De groote Staten en de kleinere, kortom alle Kapitalistische Staten, en die het worden, en zelfs vele die het worden willen, blijven als roofdieren liggen, gereed om hun prooi, hun buit, de zwakke volken en elkander te bespringen, en het proletariaat hunner Naties, en het Internationale proletariaat te vermoorden.

En als dit alles dan beslist is, waarover nu de oorlog gaat, dan dreigen weer nieuwe oorlogen.

Want nog is dan het vraagstuk op den Balkan niet beslist voor goed. De nationaliteiten van Oostenrijk staan evenmin nog op vaste basis. Rusland heeft geen uitgang aan den Atlantischen Oceaan, Deutschland is nog niet machtig genoeg. Engeland nog te machtig. — Het is voldoende om enkele namen te noemen om nieuwe oorzaken tot Oorlog, zekerheid van Wapening voor den geest te roepen. Deutschland en Nederland en België, — Rusland en Scandinavië, — Oostenrijk-Hongarije en de Balkan, — Italië en de Balkan en Griekenland, — Turkije, — Abyssinië, — Egypte, — Perzië, — Centraal Azië, China, Mongolië, Engelsch-, Nederlandsch-, Fransch-Indië, Centraal en Zuid-Afrika, Mexico en Midden-Amerika, Zuid-Amerika misschien — en ten slotte, maar niet het minst, de wordende reusachtige kapitalistische Rijken, de Vereenigde Staten, Rusland en China.

Alles blijft nog in spanning, niet in evenwicht.

En het Kapitaal groeit, de noodzakelijkheid tot expansie, maar tevens tot onafhankelijkheid groeit. Overal.

En alle belangen botsen op elkander. Nog voor lang, nog voor vele, vele jaren. Overal, in alle deelen der wereld.

Het lijdt geen twijfel: Het Imperialisme heeft zijn intrede gedaan. De Kapitaals-expansie der machtigen stoot op het onafhankelijkheidsbewustzijn en den zelfstandigheidswil der zwakkeren en nog machtelozen. Zij stoot in al haar deelen op zich zelve. Een ontzaglijke wereldbotsing der kapitalistische krachten der machtigen op elkander, der machtigen op de zwakken, der verbonden van allen op elkander, is begonnen. Een reeks van Oorlogen dreigt, reusachtige Bewapeningen zijn zeker, over de geheele wereld.

Het Proletariaat zal verdrukt en vermoord worden door Bewapening en Oorlog op een wijze, in afmetingen, zooals nog nooit.

Het Imperialisme blijft. De Oorlog blijft.

En weder rijst daarom de vraag: Wat zal het Proletariaat doen? Het Proletariaat, dat alleen de drager van den Vrede is. Dat alleen gelijke belangen heeft. Dat alleen den Vrede, onder het Imperialisme, brengen kan, doordat het het Kapitalisme en daarmee het Imperialisme opheft?

Het proletariaat, dat in West-Europa, in Engeland en Duitschland vóoral, de keuze kan stellen: Imperialisme of Socialisme.

Zal het Proletariaat weigeren om langer het Imperialisme te dienen?

Zal het weigeren om, voor de Winst der Kapitaal-Magnaten en aller Kapitalisten, telkens weer geworgd, vermoord te worden?

Wat zal het Proletariaat doen?

Wat zullen de Arbeiders doen?

Zullen zij zoo ver komen, zoo sterk worden, zoo hoog stijgen, dat zij onder het Imperialisme, het Socialisme en den Vrede brengen? Zullen zij daarvoor de kracht hebben?

Terwijl het Kapitaal nog niet internationaal is, zullen zij internationaal kunnen worden?

Zullen zij het sneller kunnen worden dan het Kapitaal? 1)

Het is mogelijk, want het Kapitaal, hoewel niet internationaal vermengd, tot één geheel, staat toch als één geheel tegenover de belangen van het Internationaal Proletariaat. Het bedreigt hen in alle landen gelijkelijk, internationaal dus, door zijn Imperialisme en Oorlog met lange jaren van ellende, onderdrukking, achteruitgang, dood en ondergang.

Het Kapitaal moet zich uitbreiden, en kan dat alleen door het vermoorden van millioenen proletariërs.

Het Proletariaat kan dat niet dulden.

Hier is dus de botsing voorhanden, die de grondslag der Revolutie kan zijn.

Het Imperialisme kan de kluister worden, die het Kapitaal om zijn productiekrachten slaat, en die het eerst moet worden gebroken.

De verwoesting van zijn eigen levende en doode productiekrachten door den oorlog kan de crisis worden, waaruit het Socialisme te voorschijn komt.

Het Proletariaat kan dus internationaal revolutionair gaan handelen.

Een gelegenheid tot revolutionaire actie van het geheele Internationale Proletariaat doet zich voor zooals nog nimmer, nu de vorsten en kapitalisten de arbeiders bij millioenen heb-

1) De Russische revolutie van 1917 heeft de Wereldrevolutie begonnen, en daarmee op al deze vragen het antwoord gegeven. (Noot van 1920).

ben geslacht, nu de komende economische nood, de zware politieke onderdrukking, de geweldige bewapening en de komende nieuwe Wereldoorlog, de nieuwe slachting het in alle landen, in alle werelddeelen bedreigen.

Het Proletariaat kan dus internationaal worden, door strijd.

Maar daarvoor is een ontzaggelijk groote mate van Geest- en Zielskracht en Kracht van Hart en Idealisme noodig. — En van Organisatie.

Maar is die Organisatie niet reeds voor een groot deel aanwezig?

Het komt er slechts op aan ze met een anderen, den Internationalen Geest te vervullen, met andere nieuwe Zielskracht, en Kracht van Hart.

Het Proletariaat staat door dezen eersten Imperialistischen Wereld-Oorlog, en door het geheele Imperialisme, en door de reeks van Wapeningen en Oorlogen die volgen, op een tweesprong. 1)

Twee wegen openen zich voor het.

De ééne weg is die van de Reformisten en Radicalen.

Het is deze om met het Imperialisme van de Bourgeoisie te gaan. Dus te zijn in de practijk voor den Oorlog en in den mond voor den Vrede. Om te zijn voor de Natie in der daad en haar Macht, en in schijn voor den Vrede. In der daad Nationaal, Chauvinist en Imperialist, in schijn Internationaal.

Dus te handelen, zooals het nu bij dezen oorlog gehandeld heeft.

Het Proletariaat kan en zal misschien dien weg volgen.

Als het Proletariaat dien weg volgt, dan ontstaat in de Politiek en in de Economie van het Proletariaat een reusachtige stilstand en achteruitgang. Nog oneindig veel grooter dan die, waarin het Proletariaat voor dezen Oorlog reeds was en kwam. Want men krijgt dan dezen toestand:

Elke staat, door en door chauvinistisch en imperialistisch,

1) Marx heeft niet vermoed, dat het proletariaat voor de keus: Imperialisme of Socialisme zou komen.

En evenals de expansiekracht van het kapitaal, zoo heeft hij de kracht, de stoffelijke en de geestelijke, die het proletariaat noodig heeft om te winnen, onderschat.

Dit kon in zijn tijd niet anders,

— hetzij aanvallend of verdedigend, — wapent zich voortdurend sterker. De Democratie gaat onder in het Militarisme.

Daar al het beschikbare geld wordt uitgegeven voor het Imperialisme, komen er geen sociale hervormingen. Daarom worden er aldoor beloften gegeven door Bourgeoisie, Reformist en Radicaal. Het proletariaat gelooft die, volgt de bourgeoisie en deze leiders, wordt geheel ontzenuwd en gedemoraliseerd. — Daar evenwel de oorzaken en gevolgen, de begeleidende verschijnselen van het Imperialisme: de groote Trusts, de sterke Ondernemersbonden en de Hooge Bank tegelijk met het Imperialisme zeer toenemen in kracht, wordt ook de economische strijd van het Proletariaat veel moeilijker dan hij al was. — De invoerrechten en indirecte belastingen stijgen, de duurte neemt toe, de crisissen worden zwaarder, en, — ondanks tijden van bloei der industrie, — de koopkracht van het loon zinkt. Het proletariaat ontvangt dus geen verbeteringen, noch politieke, noch economische. — Daar het evenwel toegeeft aan het Imperialisme, wordt de politieke strijd ijdel en verdwijnt. Het proletariaat verliest, daar het ziet dat de Sociaal-Democratie het Imperialisme, het centrum der kracht van het Kapitaal niet aanvalt, alle zelfvertrouwen. Het wordt een massa, die de slaaf is der Heerschenden. Waaruit alle geestkracht, alle idealisme verdwenen is. Een massa die alleen als slaaf materieel voordeel zoekt, en een gewillig werktuig is van het Imperialisme. Een lage nationale massa, in den dienst der natie, zonder socialisme, zonder internationalisme, zonder internationalen politieken strijd, die nu alleen de geest van een socialistisch proletariaat zijn kan. — Het Proletariaat hult zich met de Bourgeoisie in één wolk van vredeshuichelarij, terwijl zij beide weten dat zij voor den oorlog gereed staan, maar spreken van internationalisme en vrede. — Dan komen telkens oorlogsbedreigingen, — en, misschien langzamer, misschien snel oopen, oorlogen over de wereld of gedeelten daarvan. Door dat alles wordt het proletariaat ook geestelijk, moreel zeer zwak.

Evenals in de Nieuwe Geschiedenis, in den aanvang der negentiende eeuw in Engeland, — hoewel op een hooger trap, — ontstaat een redeloos, gedemoraliseerd proletariaat, dat nu eens werk heeft, dan een aalmoes krijgt, dan plotseling in vernietigende oorlogen wordt gestort.

In plaats van een trotsch, krachtig, strijdend proletariaat,

ontstaat een nieuw, slaafsch, laag gedrukt onder de Trusts, de Hooge Bank, de almachtige Regeeringen, het Imperialisme, — zonder geest, zonder wil, zonder hart.

De klassenstrijd is ijdel. — Soms komt een belooning voor de vrijwillige slavernij. — Leege woorden en praal zijn alies. Het geheele proletariaat is ontkracht. En die toestand breidt zich uit over Europa.

Maar het proletariaat kan ook den anderen weg kiezen. Het kan het Imperialisme gaan bestrijden. Het kan het Nationalisme, der Bourgeoisie, en van zich zelve, gaan bestrijden.

Het kan Internationaal worden, met de daad.

Het kan, nationaal, het Imperialistische Nationalisme der Bourgeoisie en der Arbeiders bestrijden.

Het kan, in de eerste plaats, zijn nationale politiek in overeenstemming brengen met de nieuwe krachten van het Kapitalisme, het Imperialisme. Het kan daartoe het Revisionisme vernietigen.

Het kan internationaal den Oorlog en het Imperialisme der Wereld, aller Naties bestrijden.

Het kan daartoe een Nieuwe Internationale stichten.

Als het Proletariaat dien weg volgt, dan komt het in een voortdurend hooger opgang. Zoo groot en sterk, als het nog nimmer bereikte, en waarbij vergeleken alles, wat het tot nu toe deed, klein wordt. Want terwijl het Imperialisme en Kapitalisme zich steeds verder, door steeds sterker bewapening en strijd uitbreidt over de aarde, stijgt het Proletariaat door zijn strijd er tegen altijd hooger.

Door nooit toe te geven aan het Imperialisme, door zich voortdurend, tot het uiterste tegen het Imperialisme en den oorlog te verzetten, behaalt het binnen de naties de politieke hervormingen, die nog te behalen zijn.

Daar het Proletariaat ziet, dat de Sociaal-Democratie het sterkste bolwerk, de hoogste kracht van het Kapitaal, het Imperialisme aanvalt en dit niet vreest, krijgt het vertrouwen. Het krijgt daardoor vertrouwen om ook de andere bolwerken van het Kapitaal, de Trusts, de Syndicaten, de Ondernemersbonden aan te vallen, en de macht der Vakbonden stijgt daardoor hooger. Ook zij behalen de hervormingen die nog te bereiken zijn.

Daar evenwel het Imperialisme, de Imperialistische Regeeringen, de Trusts en de Ondernemersbonden één zijn, één ge-

heel van organisatie, van wil, doel en macht, zoo wordt de strijd tegen hen allen één. En wat het Proletariaat zoo lang nastreeft: de volkomen Eenheid van Politieke en Vakactie wordt daardoor nu, van zelf, door het Imperialisme en door den onverschrokken strijd daartegen, bereikt.

Door zijn voortdurend, met alle krachten, tot het uiterste gevoerden strijd tegen het Imperialisme, sleept het het geheele Proletariaat, ook de ongeorganiseerden, mee.

Langzamerhand wordt het een macht die de bourgeoisie vreest, en waardoor zij vreest voor oorlog.

En daar de strijd internationaal wordt gevoerd, wordt langzamerhand de Internationale volkomen internationaal, volkomen internationaal georganiseerd, en één.

En doordat het karakter der massa en der individuen, der arbeiders, dus, door de massa-actie, en de internationale actie, alle kleinheid verliest, stijgt het, door het alles overtreffende doel der arbeidersklasse, tot een hoogte, waarbij de kracht van de grootste revolutionaire perioden der bezittende klassen verbleekt.

En — daar het Kapitalisme onmogelijk kan toelaten dat zijn expansie, zijn Imperialisme, wordt ingeperkt door het Proletariaat, — wordt deze strijd van het Internationale Proletariaat van zelf de strijd om de Socialistische Maatschappij.

De Strijd der Internationale is dan de strijd voor het Socialisme.

En wie zou ons dan kunnen weerstaan?

In één voortdurenden opgang daartoe, tot dien voortdurenden opgang daartoe, komt het Proletariaat als het den tweeden weg volgt, als het de Nieuwe Internationale tot dien strijd tegen het Imperialisme schept.

Deze oorlog, wij herhalen het, is het Vuur, kan het Vuur worden, waaruit de Internationale gelouterd te voorschijn komt.

Die nieuwe Internationale moet gevormd worden.

Die nieuwe Internationale moet ontstaan.

De Marxisten zullen alles doen om te maken, dat zij ontstaat.

Die nieuwe Internationale is mogelijk. Zij is noodzakelijk, omdat zij volgt uit de Ontwikkeling van het Kapitalisme en Imperialisme, zooals wij ze voor ons zien. 1)

1) Deze nieuwe Internationale is, in 1918, te Moskou gesticht. (Noot van 1920).

Langzamerhand onderscheiden wij duidelijker en duidelijker twee fasen in het moderne kapitalisme.

De eerste was die van de vrije concurrentie. De nationale staten worden gevormd. De kapitalisten buiten de arbeiders hunner natie uit. Koloniën dienen slechts voor den handel.

In overeenstemming met dien toestand vereenigen de arbeiders zich nationaal. In partij en vakvereniging. De internationale koloniale kwesties raken hen niet.

Dit is de fase, die achter ons ligt.

De tweede fase is die van het Monopolie. De concurrentie verdwijnt. De groote Bank wordt de centrale leider van industrie, handel, landbouw. Zij wordt meer en meer, hoewel nog in het begin en langzaam, internationaal. Het Kapitaal verbreedt zich over de Aarde. De Kartels, Trusts en Syndicaten vormen zich.

In verband hiermede verscherpt zich de klassenstrijd. De patroonsbonden worden overmachtig. De sociale wetgeving komt tot stilstand.

In deze fase moeten de arbeidersverenigingen groote industriële verbonden vormen, en neemt de politieke strijd der arbeidersklasse grooter, scherper vormen aan. De massa-actie begint tegen de Patroonsbonden, de Syndicaten, de Regeringen.

Deze actie is, voorloopig, alleen nog nationaal. Gericht tegen de nationale uitbuiting, den stilstand der wetgeving, de verzwaring der nationale omstandigheden.

Maar nu komt het Imperialisme op, — het streven van alle machtige naties hun gebied uit te breiden. Het Imperialisme, dat, schijnbaar met nationale tendenz, schijnbaar een strijd voerend tegen het Proletariaat van zijn natie, inderdaad, doordat alle Staten imperialistisch zijn, alle elkaar bekampen, en alle strijden om de Wereldmacht, als één geheel strijd voert tegen het geheele Proletariaat in zijn geheel.

En als antwoord dáárop, op die eerste gezamenlijke actie van het Wereldkapitaal tegen het Wereldproletariaat, moet nu de eerste Internationale actie van het Proletariaat beginnen.

In de vroegere jaren: tegenover het naar vakken en naties verdeelde Patronaat de Nationale Vakvereniging.

In de vroegere fase tegenover de Nationale Ondernemersbonden het Nationale Vakverbond.

In de vroegere fase, tegenover de Nationale Regeering de Nationale Partij.

Nu, in deze fase, naast deze organisaties:

Tegenover de Internationale Trust, het Internationale Bankkapitaal, — het Wereldvakverbond.

Tegenover het Imperialisme, de Politiek aller Staten, — de nieuwe Internationale Partij.

Tegenover beide, nationaal en internationaal, de actie der Massa.

Dat is de fase waarin wij leven.

De weerspiegeling van deze gedachte, de omzetting in de materie hiervan, de daad hiervan, dat moet de Nieuwe Internationale zijn.

Die, uit de oude, uit dezen oorlog moet geboren worden.

Alle arbeiders, die gevoelen, dat tegenover al de nieuwe verschijnselen van onzen tijd, naast den revolutionairen vakstrijd en den revolutionairen parlementairen strijd, deze waarlijk nieuwe Internationale en de Actie der Massa noodig is, moeten deelnemen aan haar schepping en toetreden tot de richting der arbeidersbeweging die haar zoo maken wil.

De Revolutionaire Massa-actie van het Wereldproletariaat tegen het Wereldkapitaal, zij moet het Program, de Geest, de Wil en de Daad zijn van de Nieuwe Internationale.

Alle leiders, alle arbeiders, die, in de nationale partijen der wereld, voelen, begrijpen, weten, dat de Internationale dit moet doen, — moeten zich samen vereenigen, samen een organisatie vormen om èn in hun Nationale Partij, èn in de Internationale Partij propaganda te maken voor deze gedachte en deze daad te organiseren.

Het program van deze organisatie moet zijn:

Zoolang het Imperialisme en de Wereldoorlog het proletariaat bedreigt, zoolang de vreedzame ontwikkeling van den arbeidersstrijd niet verzekerd is,

ten eerste geen compromissen of verbonden te vormen met eenige burgerlijke partij;

geen enkele verantwoordelijke taak op zich te nemen door het Proletariaat;

het Imperialisme te maken tot de as, de spil der nationale en internationale politiek;

alle credieten voor Militarisme en Imperialisme te weigeren, ook in geval van oorlog;

het Imperialisme en al de nevenverschijnselen van het Imperialisme, als verzwaring van den vakstrijd, stilstand van arbeidswetgeving, onthouding of berooving van politieke rechten te bekampen, naast de gewone middelen van vak- en parlementairen strijd, door de nationale massa-actie;

het Imperialisme en den Oorlog te bekampen door de massa-actie van het Internationale Proletariaat.

Daartoe roepen wij bij dezen het Internationale Proletariaat op. 1).

1) Dit program is intusschen overtroffen door de Russische en de Wereld-revolutie naar het Communisme. Men zie daarover de volgende brochure in deze serie. (Noot van 1920).

INHOUD.

Hoofdstuk.	Blz.
I. Het Imperialisme	1
II. De Wereld-Oorlog	5
III. Het Proletariaat	9
Wereld-Arbeid tegenover Wereld-Kapitaal.	9
IV. Het Nationalisme van het Proletariaat	17
V. Het Voorbeeld van Duitschland	22
De Redenen van het Nationalisme	22
Weerlegging dezer Redenen	22
VI. De Oorzaken van het Nationalisme van het Proletariaat:	51
a. De Onkunde van het Imperialisme	51
b. Het Reformisme	51
VII. De Nationale Massa-Actie	69
VIII. De Oorzaken van het Nationalisme van het Proletariaat:	73
c. De Radicalen. Kautsky	73
IX. De Marxistische Richting. De Nationale en Internationale Massa-Actie	102
X. De Toekomst	113
